

ЛИС Марія-Ангеліна,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність С7 Журналістика,

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Науковий керівник –

кандидат політичних наук, старший викладач кафедри журналістики,
Карпатського національного університету імені Василя Стефаника

Тетяна ШЛЕМКЕВИЧ

РЕГІОНАЛЬНЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ ЯК СЕГМЕНТ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Пандемія коронавірусу, повномасштабне вторгнення Росії в Україну, а також політичні й економічні чинники останніх років суттєво позначилися на розвитку медіа. Трансформацій зазнали як національні, так і локальні інформаційні ресурси. Особливе місце у цьому процесі займає регіональне телебачення, яке виконує важливу функцію у системі соціальних комунікацій, адже воно найближче до своєї аудиторії та відображає специфіку життя конкретних територій.

Як зазначає професор Олександр Холод, «соціальна комунікація – це інструментарій соціальної інженерії, який за допомогою комунікаційних технологій створення інформації, її пошуку, упорядкування, трансляції, обміну, збереження й вимірювання впливу на реципієнта спрямований на регулювання соціальних дій, взаємодій і соціальних відносин у суспільстві» [3]. Іншими словами, соціальна комунікація охоплює всі канали та форми передачі повідомлень, що сприяють формуванню суспільної думки, підтриманню соціальних зв'язків і розвитку культури. У цьому контексті телебачення, зокрема регіональне, виступає одним із ключових сегментів системи соціальних комунікацій. Важливо й те, що воно виконує низку важливих функцій:

- забезпечує доступ до соціально значущої інформації для мешканців міста й області;
- об'єднує людей довкола спільних проблем і цінностей, часто стаючи поштовхом до їхнього вирішення;
- слугує майданчиком для діалогу між владою, громадськими організаціями та мешканцями, а в умовах війни – також між військовими та ветеранами;

– сприяє збереженню культурної ідентичності та популяризації регіональних традицій.

У сучасних умовах регіональне телебачення є не лише джерелом інформації, а й рушійною силою суспільних процесів. Воно виступає орієнтиром для громади, формує довіру до локальних інституцій, підтримує комунікацію між людьми та створює простір для всебічного висвітлення проблем суспільства. Важливо наголосити, що телебачення, поряд з іншими жанрами медіа, має можливість комплексно демонструвати соціальні виклики, пропонуючи не лише інформацію, а й інтерпретацію подій. Ключовою перевагою тут постає оперативність. Саме вона дозволяє забезпечити повноту інформаційного потоку та створює ефект присутності глядача у відповідному місці події. Завдяки швидкому реагуванню на локальні виклики та актуальні проблеми громади, регіональні телеканали формують відчуття причетності та залученості аудиторії до суспільних процесів. Таким чином, регіональне телебачення як сегмент системи соціальних комунікацій виконує стратегічну роль у формуванні громадської думки та соціальної згуртованості суспільства.

Прикладом оперативності регіонального телебачення є трагедія, що сталася 24 березня в центрі Івано-Франківська, коли російський дрон-камікадзе «Шахед» вдарив біля пологового будинку. Унаслідок атаки загинули двоє людей – 51-річний військовий Нацгвардії та його 15-річна донька. Вибуховою хвилею було вибито понад сотню вікон у навколишніх будівлях, пошкоджено медичні заклади. Тоді медіа діяли максимально оперативно: журналісти були на місці події одразу після вибуху, брали коментарі у представників ДСНС, поліції, міської влади та очевидців, показували кадри з місця атаки. Це дозволило громаді швидко отримати достовірну інформацію, зрозуміти масштаби небезпеки та уникнути додаткових ризиків. Варто зауважити, що журналісти також спростували фейки, які почали поширюватися у соціальних мережах, тим самим знявши напругу в суспільстві. Крім того, у сюжетах було наголошено, яку допомогу можуть отримати постраждалі, куди звернутися за підтримкою та які служби вже працюють на місці. Це стало важливим елементом не лише інформування, а й практичної підтримки громади в умовах кризи.

Варто зазначити, що регіональне телебачення в умовах війни перестало бути лише каналом локальної інформації й перетворилося на важливий інструмент забезпечення соціальної стабільності. По-перше, регіональні телеканали виконують критично важливу функцію інформування населення про безпекові виклики – від повітряних тривог до термінових рішень органів

влади. Це дозволяє громадянам швидко орієнтуватися в надзвичайних ситуаціях та приймати необхідні рішення. По-друге, телебачення стало майданчиком для комунікації між владою, військовими, волонтерами та місцевими громадами. Такий діалог сприяє координації дій, а також дозволяє людям бачити, куди спрямовуються зібрані кошти, яка ситуація у конкретному регіоні, що зміцнює довіру та єднає громаду. Водночас це допомагає уникати зайвих конфліктів, адже навіть у воєнний час суспільство потребує прозорості та доступу до правдивої інформації. По-третє, регіональні канали активно протидіють дезінформації та фейкам. Вони структурують інформаційний потік, відбирають найважливіші повідомлення для конкретного регіону та, за потреби, звертаються до органів влади для офіційного спростування чи уточнення.

Отже, регіональне телебачення виконує низку функцій, які безпосередньо пов'язані із соціальними комунікаціями, адже спрямовані на підтримку зв'язків між різними групами суспільства, формування довіри та забезпечення єдності громади. Попри зміни та виклики, регіональні медіа стають більш гнучкими, інтерактивними та відповідальними перед своєю аудиторією. Це свідчить про їхню здатність не лише адаптуватися до нових умов, а й активно впливати на розвиток соціальних комунікацій у кризових ситуаціях.

Список використаної літератури

1. Луцюк І. Регіональні ЗМІ в сучасному суспільстві: функції, завдання та проблеми. *Вісник Львівського університету*. Серія Журналістика. 2014. Вип. 39. С. 152–157.
2. Матвієнків С. Регіональні ЗМІ як інструмент формування локальної ідентичності. *Політичне життя*. 2017. № 4. С. 83–86.
3. Соціальні комунікації: теорія і практика : наук. журн. [наук. і літ. ред. Г. Я. Холод; наук. ред. О. М. Холод]. Т. 6. 2018. С. 89.
4. Різун В. В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій. *Світ соціальних комунікацій*. Т. 1. 2011. С. 7–10.